

Szakképzési struktúrák, és képesítési rendszerek nemzetközi összehasonlítása

Dr. habil Lükő István

„Szakképzési és Felnőttképzési
kutatások a jövőért” Nemzetközi
Kutatási Konferencia

Budapest, 2007 október 27.-28.

Bevezetés

- ◆ A nemzetközi összehasonlítás célja, feladatai
- ◆ A kutatási résztéma célja, feladatai, területei
- ◆ Eredmények
- ◆ Összegezés, javaslatok

Célok, feladatok

- ◆ A kutatás célkitűzései, feladatai
 - A szakképzettségek iránti igény korai felismerése
 - **A szakmarendszer fejlesztése**
 - **A szakmai kompetenciák fejlesztése**
 - A szakképzés fejlesztése > *best practice elemzések*
- ◆ Kutatási témák, területek
 - Tanárképzés, tanártovábbképzés
 - **Nemzetközi összehasonlító elemzések**
 - Tudomány-technológia- szakképzés viszonyának kutatása
- ◆ Szintek
 - Állami szint(makro)
 - Gazdasági szint
 - Iskolai (intézményi szint)

Struktúrák a szakképzésben 1, Szakképzési rendszerek

◆ Makro rendszerű szakképzés

- Üzemi modell Japán
- Iskolai modell Svédország
- Kooperatív modell(iskola és üzem) Németország
- Kooperatív m. (Centrum és üzem) Brazília

◆ Mikro rendszerű modell

- MES rendszer ILO
- Tanulás és munkahely Nigéria, Egyiptom
- Tanulás és projektoktatás Németország
- Tanulás és tanfolyami oktatás Franciaország
- Tanulás termelő iskolában Kína, Szingapur

Intézményi(szervezeti) struktúrák összehasonlító vizsgálata 1

- ◆ A vizsgálat forrása > Uwe L.
- ◆ Kiterjedése 22 ország, (3 nem Európai o.)
- ◆ Jellemzői és eredményei
 - 16 országban önkormányzati fenntartás
 - 6 országban iskolakerület/régió/tartomány
 - Az illetékesség Oroszországban nincs szabályozva, túlnyomóan Oktatási Min.-ok
 - Németországban, Ausztriában a kamarai, máshol a nem kredit vizsgáztató szervek dominálnak
 - Sok országban új vizsgarendszert alkalmaztak

Intézményi(szervezeti) struktúrák összehasonlító vizsgálata 2.

- ◆ Jelentős az egyházi **fenntartás** aránya is(6 o)
- ◆ A minisztériumok (Oktatási, Munkaügyi,Képzési..) mellett Hivatalok is irányítanak
- ◆ A központi, állami jellegtől a tartományi/területi formától az egyéb differenciált igazgatásig terjed a skála
- ◆ A szakértői apparátus jól képzett, a városi hivatalokban is van szakember
- ◆ A magyar szakképzés szervezetrendszerére a többszintű és többágú irányítás tanügyigazgatás,
- ◆ Valamint a nagyszámú iskolai hálózat jellemző

Szakmastruktúra elemzések 1

- ◆ A szakmastruktúra fogalma
- ◆ Standardizált rendszerek
 - *Foglalkozások szótárai, jegyzékei*
 - ◆ DOT, CCDO USA, Kanada
 - ◆ ISCO Európa, USA, Dél-Amerika
 - ◆ FEOR Magyarország
 - *Nemzetközi oktatási-szakképzési rendszerek*
 - ◆ ISCED Kontinentális EU, Amerika
 - ◆ EKKR(EFQ) Európai Unió
 - *Nemzeti képesítési rendszerek*
 - ◆ NVQ Anglia
 - ◆ SVQ Skócia

Szakképzési rendszerek 2

Szakképzési struktúrák

- ◆ **Struktúrák** Alstruktúrák *Dimenziók*
- ◆ **Hierarchikus**
 - Pályák, foglalkozások
 - szakmastruktúra
- ◆ **Tartalmi, folyamat struktúrák**
 - Tevékenység tartalom,
 - tananyag tartalom
- ◆ **Intézményi struktúrák**
 - Modellek
 - Iskolarendszerek
 - Szakképzési szervezetek

Szakmastruktúra elemzések 2

- ◆ Az ISCED

program

kurzusok

szint

tanulmányi terület

modulok

- ◆ Az ISCED kódrendszere:

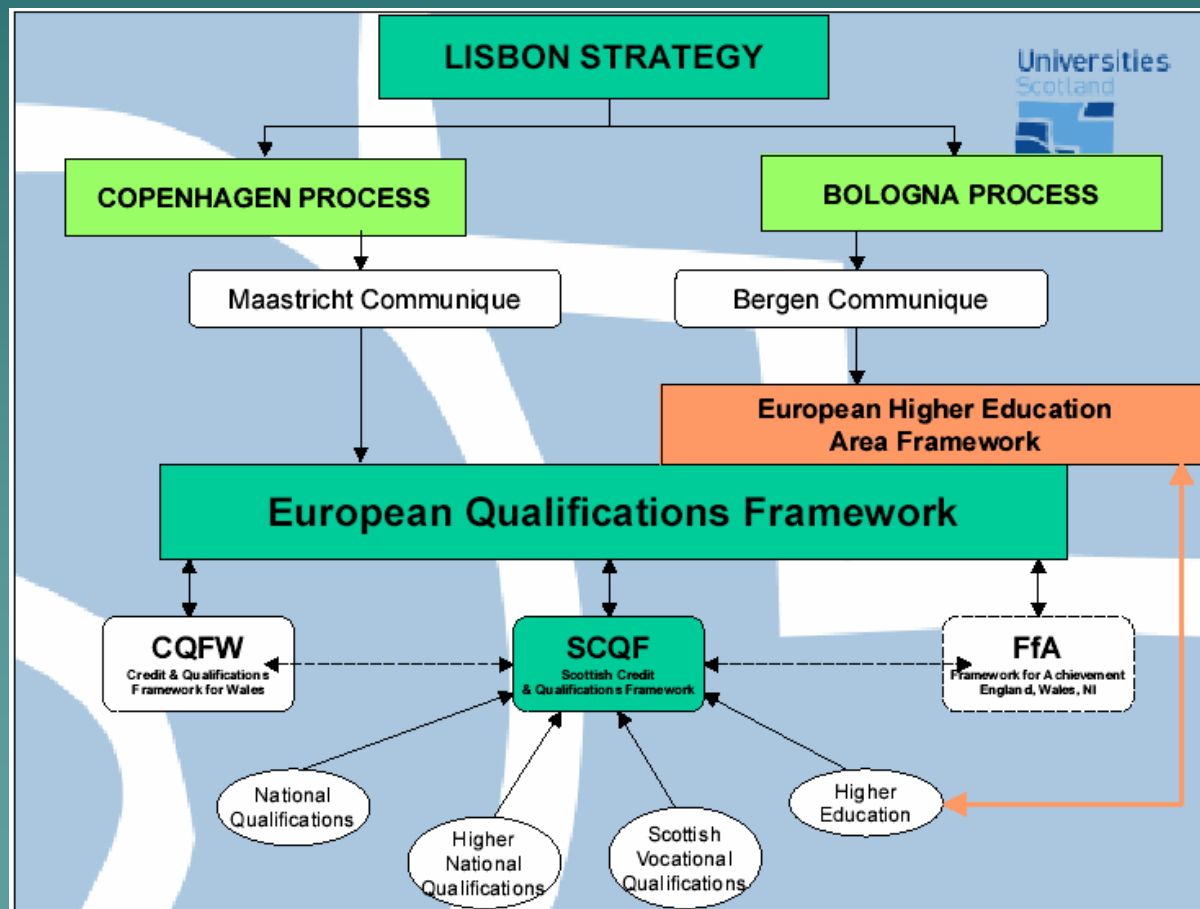
szakterületi főcsoport
programcsoportok
szintek



- ◆ Az NVQ

Kvalifikációk, képezési rendszerek vizsgálata 1

◆ Az EKKR (EFQ) és szükségessége



Fogalmi alapok és komponensek

- ◆ Tanulás és tanulási eredmény
- ◆ Kompetencia fogalma és elemei
 - Kognitív kompetencia
 - Funkcionális kompetencia(készség, know-how)
 - Személyes kompetenciák
 - Etikai kompetenciák(értékek)
- ◆ Képesítések
- ◆ Képesítési keretrendszerek (meta keretr.)
- ◆ Kulcskompetenciák

Kvalifikációk, képesítési rendszerek vizsgálata 2

Focus on Learning Outcomes

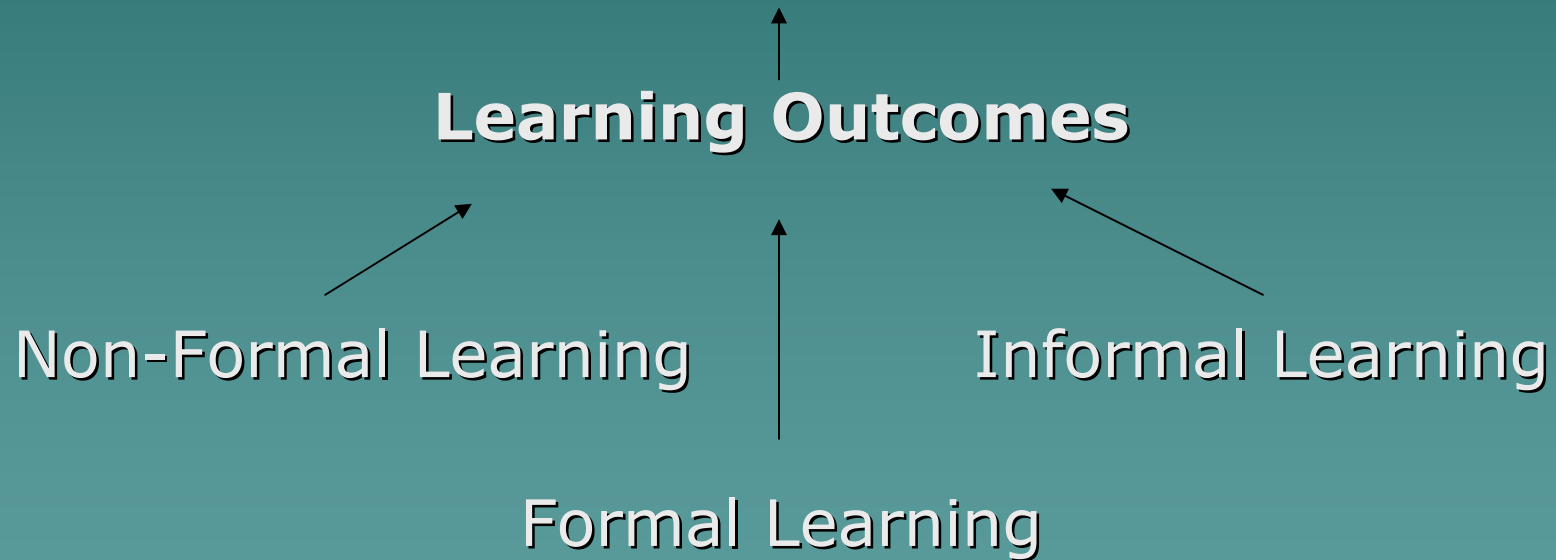
EQF

Learning Outcomes

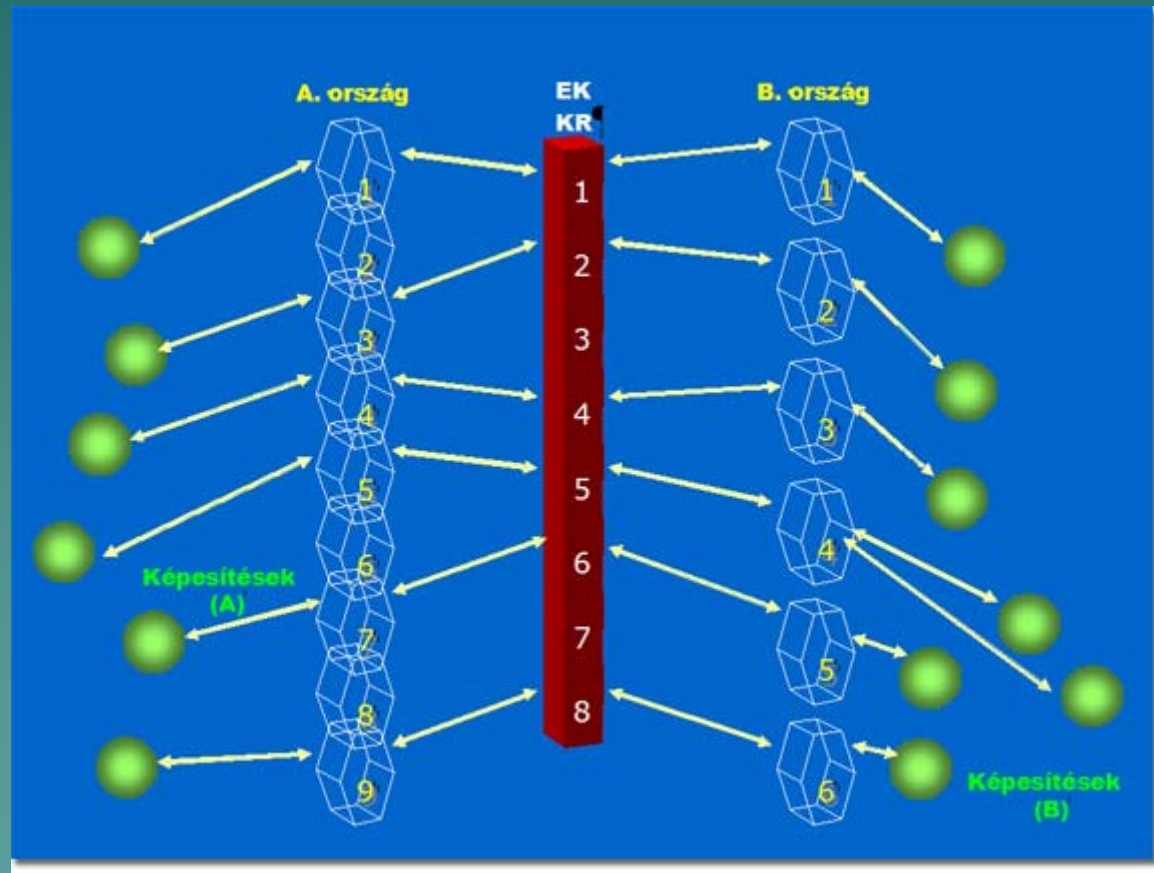
Non-Formal Learning

Informal Learning

Formal Learning



Az EQF /EKKR és az országok képesítési szintjeinek kapcsolati modellje



A 26 szakmacsoport szektoros elhelyezkedése és arányai

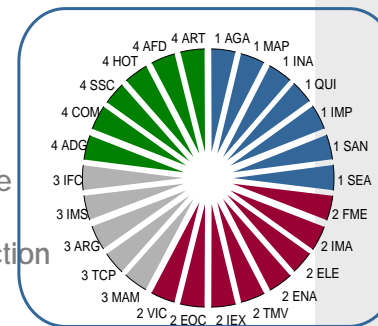
Sectoral: 26 professional families

Agrarian
Sea-Fishing
Food Industries
Chemistry
Personal Image
Health
Security & Environment

Mechanical Manufacture
Installation and maintenance
Electricity & Electronics
Energy & Water
Transport & maintenance
of Vehicles
Extractive Industries
Building & civil work
Glass & Ceramics

Administration and Management
Commerce & Marketing
Sociocultural & Community Servs.
Hotels & Tourism
Physic & Sport Activities
Crafts

Wood, Furniture
& Cork
Textile, Confection
& Skin
Graphical arts
Image & sound
Computers & communications



A spanyol kvalifikáció és az európai Meta Képesítési Keret megfeleltetése

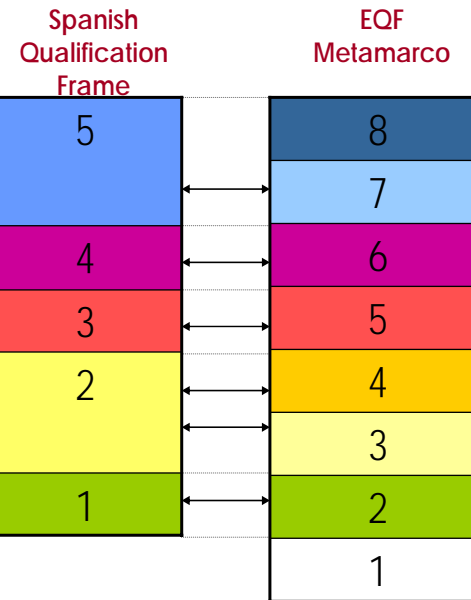
How the five levels from the Spanish framework links to the 8 EQF levels

Notes

There is a level without link.

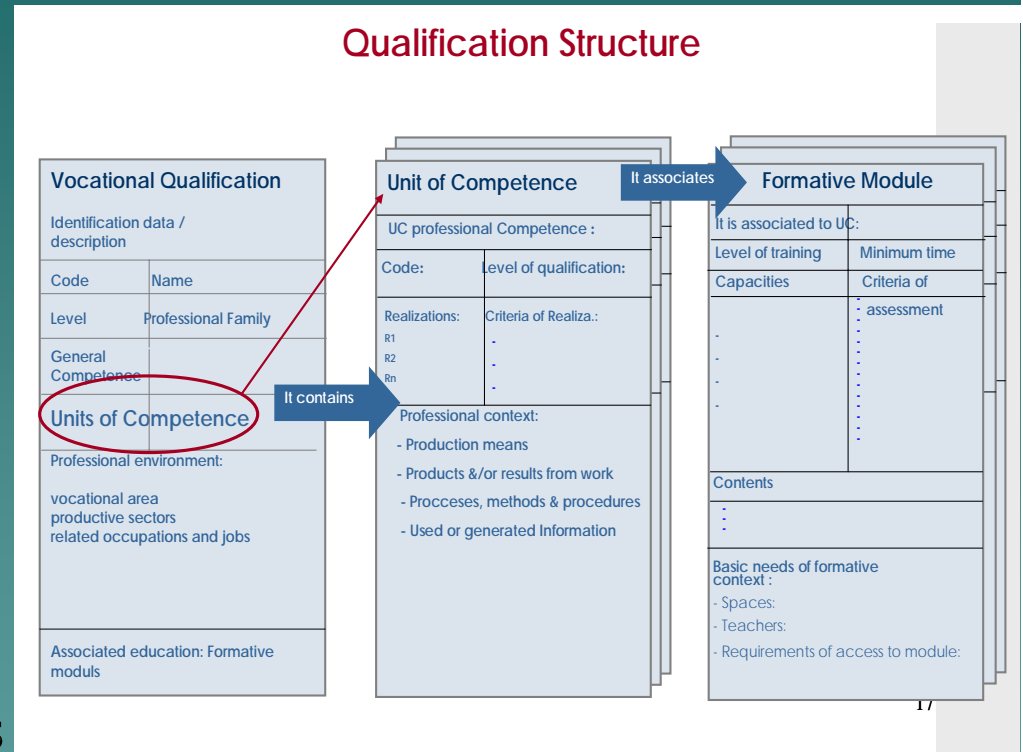
There are levels in the Spanish framework which are shown at two levels of the metaframework.

The EQF information only referred to the learning outcomes has not been enough to establish this link and learning incomes have been considered too.



A kvalifikációk struktúrája

- ◆ Szakmai képesítések
- ◆ Azonosítási dátum/leírás
- ◆ Kód Név
- ◆ Szint Szakértői csoport
- ◆ Általános alkalmasság
- ◆ Kompetenciák Egysége
- ◆ Szakmai környezet
- ◆ szakmai terület
- ◆ termelői szektorok
- ◆ kapcsolódó lehetőségek és munkák



- ◆ **Kompetenciák Egysége**

- ◆ UC szakmai kompetencia

- ◆ Kód Szakképzés szintje

- ◆ Megvalósítások:
Megvalósítás
kritériuma:

- ◆ R1 -

- ◆ R2 -

- ◆ Rn -

- ◆ Szakmai kontextus:

- ◆ termelési eszközök

- ◆ termékek és /vagy
eredmények a munkából

- ◆ eljárások, metódusok és
folyamatok

- ◆ használt és általánosított
információk

- ◆ **Formáló Modulok**

- ◆ A kompetenciák egységéhez
tartozik

- ◆ Gyakorlatok szintje Minimum
idő

- ◆ Kapacitások Kritériumok
felbecsülése

- ◆ - -

- ◆ - - értékelés

- ◆ - -

- ◆ - -

- ◆ - -

- ◆ Kontextusok:

- ◆ -

- ◆ -

- ◆ -

- ◆ Formáló kontextus alapvető
szükségei:

- ◆ Helyek

- ◆ Tanárok

- ◆ Modul elfogadási
követelmények

A Skót Kredit és Képesítés Keret (SCQF) szerkezete

A következő táblázatokban
látható

SQA Nemzeti Egység Kurzus szint és Csoport Minősítések	Magasabb képzések	SVQ-k	SCQF szintek
	Doktori képzés	SVQ 5	12
	Mester	SVQ 5	11
	Megnevezített vizsgán kijelöltetéssel szerzett egyetemi fokozat Egyetemi diploma/bizonyítvány	SVQ 5	10
	Általános diploma	SVQ 5	9
	Magasabb Nemzeti Diploma Diploma egy magasabb oktatásban	SVQ 4	8
Egyetemi v. főiskolára jogosító középiskolai végzettség	Magasabb Nemzeti Bizonyítvány Bizonyítvány egy magasabb szintű oktatásban	SVQ 4	7

SQA Nemzeti Egység Kurzus szint és Csoport Minősítések	Magasabb képzések	SVQ-k	SCQF szintek
Felsőfokú		SVQ 3	6
Középszintű 2Kredit Standard fokozat		SVQ 2	5
Középszintű 1 Általános Standard fokozat		SVQ 1	4
Belépés 3 Alap Standard fokozat		SVQ 1	3
Belépés 2		SVQ 1	2
Belépés 1		SVQ 1	1

Összegezés, javaslatok

- ◆ Az országok között nagy differencia van a domináns irányítási, igazgatási, vizsgáztatási rendszereik között.
- ◆ A szakmastruktúrák, képesítési keretek fejlesztése erős professzionális szervezeti háttérrel bír.
- ◆ Az új képesítési rendszer(EQF)integrálja a formális, nonformális, és informális tanulást.
- ◆ Erős az igény a fogalmak(kompetencia, modul) értelmezése, tisztázása terén
- ◆ Javaslat: Nemzeti Kvalifikációs Testület